महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन २०७९

दशरथचन्द नगरपालिका
बैतडी

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानुनबमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर रायसहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरित खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रुपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैंक हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजु उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु ।स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)

२०७९ आषाढ

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(सुदूरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ३६८

मितिः २०७९।३।२३

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री नगर प्रमुखज्यू,
दशरथचन्द नगरपालिका,
बैतडी।

कैफियत सहितको राय

हामीले दशरथचन्द नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक पेश भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूत रूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. लेखापरीक्षणबाट रू. २ करोड ७३ लाख ५१ हजार बेरुजु देखिएको छ। सोमध्ये मिति २०७८।१।१३ मा प्राप्त प्रतिक्रियाबाट रु.४४ लाख ३६ हजार फर्स्योट भई असुल गर्नुपर्ने रु.२१ लाख ३० हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.८५ लाख ७ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.३२ लाख ८९ हजार बाँकी बेरुजु रहेको छ । पालिकाको गत वर्षसम्म रु.३३ करोड ९८ लाख २५ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा यस वर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजु समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु.३४ करोड २५ लाख ५० हजार रहेको छ ।यस पालिकाको बेरुजु वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजु स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।

२. पालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको,वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। नगर कार्यपालिका, नगर प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(तारा प्रसाद पाण्डे)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

दशरथचन्द नगरपालिका,बैतडी

बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
२६	३८	२७३५१	०	७	४४३६	२६	३१	२२५८६	२१३०	३२८९	८५०७	०	०	११७९६	८६५९

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
३३९८२५	०	१९८६१	३१९९६४	०	२२५८६	३४२५५०

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : दशरथचन्द नगरपालिका, बैतडी , दशरथचन्द नगरपालिका , बैतडी

पद	**नाम**	**कार्यकाल सुरु मिति**	**कार्यकाल समाप्त मिति**
कार्यालय प्रमुख	विक्रम बहादुर चन्द	२०७७-४-१	
कार्यालय प्रमुख	गणेश सिंह ऐरी	२०७७-१०-१८	
लेखा प्रमुख	उद्धव देव भट्ट	२०७७-४-१	
		बेरुजु रकम	२२,९२५,६९१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		२,७३,४७,३९५.५१	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	५३,६३,४३,६२२	**चालु खर्च**	४६,७८,४३,४४३
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,५४,११,०००	**पूँजीगत खर्च**	१३,६७,३७,५९०.३३
राजश्व बाँडफाँट	७,५२,३४,९१४.८६	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	११,८४,६४,८२६
आन्तरिक आय	५२,१७,५४९		
अन्य आय	१३,६९,८१,८४९.२८		
कुल आय	७७,९१,८८,९३५.१४	**कुल खर्च**	७२,३०,४५,८५९.३३
बाँकी मौज्दात		८,३४,९०,४७०.४	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न र स्थानीय सरकारको संचालन गर्न नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने हरेक कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रर्वद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका हरेक काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई लाभको वितरणमा सुलभ र गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्नु हो।यो नगरपालिका अन्र्तगत ११ वडा रहेको, ५८ सभा सदस्य, १३५.१५ व.की.मी. क्षेत्रफल, ३४५७५ जनसंख्या सुदूरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित छ । **छलफल:** लेखापरिक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता तथा आर्थिक कारोबारहरुको जोखिम विश्लेषण, लेखापरिक्षण नीति, मापदण्ड, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरिक्षण मार्गदर्शन, व्यवसायिक लेखापरिक्षणका असल अभ्यासको आधारमा तयार गरीएको स्वीकृत लेखापरिक्षण योजना, कार्यक्रम र लेखापरिक्षणको विधि अनुसार लेखापरिक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षणको निष्कर्ष सहित प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोबार र वित्तिय विवरणको शुद्धताको जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ।उक्त आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराहरु उपर मिती २०७८।६।२१ मा व्यवस्थापनसँग छलफल गरी कायम भएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन् : **लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :** लेखापरीक्षणको क्रममा संघ तथा प्रदेश तर्फको रु.४,८१,२२,६२२।८४ तथा वढी भुक्तानी रु. ३४००। समेत रु.४,८१,२६,०२२।८४ मिति २०७८।६।१८ मा सम्वन्धित सञ्चितकोषमा दाखिला भएको छ। **वित्तीय विवरण**– स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणलीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् • स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन । • स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन । बैंक स्टेटमेन्ट पेश हुन नआएबाट श्रेस्ताको मौज्दात र बैंक मौज्दात ठिक दुरुष्ट छ भनी यकिन गर्न सकिएन । • लेखापरीक्षणका क्रममा बैंक नगदी किताब तथा पेश्की खाता अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानीय तहले पेश गरेको आय–व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । • कतिपय सम्बन्धित आर्थिक कारोबारहरुको गोश्वरा भौचर बजेट शिर्षकगत बैक नगदी किताबमा नजनाएकाले श्रेस्ता अनुसार बैक मैज्दात ऋणत्मक रहेको तथा स्थानीय तहका सबै खाताहरुको एकमुष्ट हिसाव गर्दा मौज्दात ऋणत्मक नरहेको । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	

२			**जिम्मेवारी फरक परेको** स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ।तर स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु. १,४८,४९,६८८।५३ मौज्दात कायम भएकोमा यो बर्षको शुरुमा रु. २,७३,४७,३९५।५१ जिम्मेवारी सारेको देखियो।जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु.१,२४,९७,७०६।९८ बढी जिम्मेवारी सरेको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
३			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमादेखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । • पालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची 14 वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकीरहेको रकम आर्थिकवर्षको अन्तमा स्थानीयतहको संचितकोषमा ट्रन्सफर गर्नुपर्नमा आर्थिक वर्ष समाप्त भएपश्चात् पनि चालु खर्च खतामा रु.३२५५४५३३।२६, पुजीगत खर्च खातामा रु.११२५०४६१।१७ समेत गरी रु.४३८०४९९४।४३ मौज्दात रहेको पाईयो । • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेकोपाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यिवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। • कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन । • अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्चसंरचना तयारगर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिममध्यकालीन खर्चकोसंरचनातयार गरेको पाईएन । • स्थानीयतहसंचालन ऐन, २०७४ को दफा६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोतअनुमान र बजेटसीमा निर्धारणसमिति र बजेटतथाकार्यक्रम तर्जुमा समिति रहने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उक्त समितिगठन गरेकोपाईएन। • विषयगत क्षेत्रमा संचालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई वितणमुखि रहेको पाईयो। • पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । • जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन । • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६ क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टीडिएस नगरेको । • कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको । • कुनै रकम रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा से अनुसार गरेको पाईएन। • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।	

			• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अवागै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्थादर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालनभएका विभिन्नयोजना निर्माणकार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुनेगरी दर्ता गरेको पाइएन। • सञ्चालित योजनाको सूचनापाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभकासाथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकार वाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नुगराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको • पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको अभाव रहेको पाईयो । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७ ख २ वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरि खर्च लेखेको पाईयो । तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा ग्रेड समेत यकिन हुन सकेन। तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४			**बजेट पेश,पारित र अख्तियारी** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असारमसान्त भित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस स्थानीय तहमा उपप्रमुख श्री कुश्मा चन्दले मिति २०७७।३।१५ गते रु. ६३ करोड ७७ लाख ५३ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७७।३।१५ मा पारित भएको छ । यसै गरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७७।३।२० मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ।	
५			**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भए तापनि	

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्य.क्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रम बीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको ब्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६</td><td></td><td></td><td>अघिल्लो आर्थिक वर्षको खर्च
गो भौ नं १२७।२०७७।१०।२९ र १४८।२०७७।११।३ प्रदेश सरकार आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम ४१ मा चालु बर्षको बजेटले नखामेमा खर्च व्यहोर्नु पर्ने भएमा बिल भरपाई बमोजिमको रकम आगामी वर्षमा भुक्तानी दिनु पर्ने कारण खोली भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारीमा प्रमाणित गराई रखेको अवस्थामा उक्त खर्चको भुक्तानी अर्को आर्थिक वर्षमा दिन सकिने उल्लेख छ।पालिकाले गरेका देहाय वमोजिमका भुक्तानीका विल भरपाईहरु अघिल्लो आर्थिक वर्षका रहेका र भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी प्रमाणित गरी नराखेकोले नियमित हुनुपर्ने देखिएको रु
<table>
<tr><td>काम</td><td>विल भरपाई मिति र देखिएका व्यहोरा</td><td>खर्च रकम</td></tr>
<tr><td>आयोजना व्यवस्थापन</td><td>कम्वल र विद्युतिय सामाग्री विल मिति २०७७।१।२३, २।२५ र ३।२२ का रहेका</td><td>११९९७३।०</td></tr>
<tr><td>दाडीपानी खा पा योजना</td><td>उपभोक्ता समिति गठन २०७६।१०।६, सम्झौता २०७७।७।२५ कार्य सम्पन्न २०७७।८।१५ पाइप फिटिङ र सिमेन्टका विल मिति २०७५ वैशाख जेठका ढुंगा गिट्टीका भरपाई मिति २०७६ असोजका डोर हाजिर मिति २०७५ असोज देखि २०७५ चैत्र सम्मका</td><td>७२००००।०</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>८३९९७३।००</td></tr>
</table></td><td>८३९,९७३</td></tr>
<tr><td>७</td><td></td><td></td><td>चौमासिक खर्च

आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ कोनियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिमछ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असरपर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्चगर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।</td><td></td></tr>
</table>

क्र.स.स	बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	आषाढ महिना
१	चालु खर्चतर्फ	**५४०६९६**	**१५८२५१**	**७७३७६**	**३०५०६९**	**२९८०७**
२	पूँजिगत खर्च तर्फ	**१३२२३२**	**१६१५**	**३४१३८**	**९६४७९**	**४८९४७**
३	जम्मा	**६७२९२९**	**१५९८६६**	**१११५१५**	**४०१५४८**	**७८७५५**
	प्रतिशत		२३.७५	१६.५७	५९.६७	११.७०

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार बार्षिक रु.६७ करोड २९ लाख २९ हजार निकासाभएकोमाप्रथम चौमासिक मा रु.१५ करोड ९८ लाख ६६ हजार अर्थात २३.७५ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा रु.११ करोड १५ लाख १५ हजार,अर्थात १६.५७ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा रु.४० करोड १५ लाख ४८ हजार, अर्थात ५९.६७ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरीनै आषाढ महिनामा मात्र रु.७ करोड ८७ लाख ५५ हजार अर्थात ११.७० प्रतिशत खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च ब्यवस्थापन भएको देखिएन। स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वियन गरिनुपर्दछ।

८

क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	क्षेत्र	बजेट रकम रु हजारमा	खर्च रु हजारमा	खर्च प्रतिशत
				जम्मा खर्चको तुलनामा
	आर्थिक विकास	**८२१४**	**३५१५**	०.८२
१	पूर्वाधार विकास	**१०६१०**	**४७४९**	१.१०
२	सामाजिक विकास	**३४५५५२**	**३२११७७**	७४.५०
३	बातावरण तथा विकास	**२२९६४**	**२०५७४**	४.७७
४	संस्थागत विकास र सुशासन	**0**	**0**	
५	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	**८३०१५**	**८१०९६**	१८.८१
	जम्मा	**४७०३५५**	**४३११११**	**१००**

उपरोक्त विवरणअनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सबैभन्दा बढी सामाजिक विकासमा ७४.५० प्रतिशत र घटीमा आर्थिक विकास ०.८२ प्रतिशत रहेको छ।

९

खर्च विश्लेषण

पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तिरक आयबाट रु ५२ लाख १७ हजार राजस्व बाँडफाँड वाट रु ७ करोड ५२ लाख ३४ हजार र विभिन्न अनुदानबाट समेत रु ८० करोड ६५ लाख ३६ हजार आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु. ५८ करोड ७ लाख ४३ हजार र पूँजिगत तर्फ रु १४ करोड ४ लाख ४१ हजार समेत रु ७२ करोड ११ लाख ८४ हजार खर्च भएको छ।खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ०.७२ प्रतिशत रहेको छ।यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु.१ करोड ९२ लाख ९२ हजार खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ३६९.७९ प्रतिशत रहेको छ।पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ८०.५२ प्रतिशत चालु र १९.४७ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ।यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढि खर्च भएको देखिन्छ।प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

१०

लक्ष्य प्रगति

कार्यालयको चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीयस्तर, जिल्लास्तरिय तथा केन्द्रियस्तरियका ७१९ योजनाको नियम बमोजिमको उल्लिखत ढाँचामा चौमासिक प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन। बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा बार्षिक प्रगति तयार नगर्ने कार्यकारी, प्राविधिक कर्मचारीलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ।

११

संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन

			प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीयतहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ। पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५१ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म ४५ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रशासकीय अधिकृत, इन्जीनियर ,सहित ६ पदहरु रिक्त रहेका छन्। दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्यसम्पादनमा असरपरेको स्थिति छ। तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।	
१२			**कर्मचारी करार** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न विभिन्न पदमा ९ जना कर्मचारीहरु करारमा राखि रु.९८ लाख १८ हजार खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न विभिन्न पदमा ९ जना करार नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु.९८ लाख १८ हजार भुक्तानी गरेको नियम सम्मत देखिदैन ।	
१३			**कल्याण कोष** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु.५५ लाख ट्रान्सफर गरेको छ। तर उक्त कोषको संचालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐन कानूनको व्यवस्था भएको देखिएन । यसरी कानूनको व्यवस्था नगरी पालिका अनुदानबाट सोझै कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर गर्न मिल्ने नदेखिएकाले उक्त रकम फिर्ता लिई स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु.	५,५००,०००
१४			**स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ।पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन।स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ।तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ पालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१५			**वडा सचिवको पदपूर्ति** पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको ११ दरबन्दी भएकोमा १० पदपूर्ति भई १ रिक्त भएको देखियो। नियमानुसार रिक्त दरवन्दी पदपुर्ति हुनुपर्दछ।	

१६			**योजना छनौट र कार्यान्वयन** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरि प्राथामिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँ विकास योजना २०७७।७८ को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन।पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।	

रु १ लाख सम्म	रु १ लाख देखि २ लाख सम्म	रु २ लाखदेखि ५ लाख सम्मका	रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका	रु १० लाखभन्दा बढीको	जम्मा
१८५	१०६	२९	२४	३४४	१८५

उपरोक्त विवरण अनुसार यस वर्ष नगर पालिकाले संचालन गरेका रु. ५० हजार देखि २ लाख सम्मका जम्मा १८५ योजना तथा रु.१० लाख भन्दा मुनिका ३२० वटा योजनाहरु रहेका छन् । साना रकमका धेरै योजनाहरु संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षै भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट प्रतिफल भन्दा चालु प्रकृत्तिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभवी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने भएकोले पालिकाले दिगो रुपमा प्रतिफल दिने गरी ठूला योजनाहरुलाई प्राथमिकीकरण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन ध्यान दिनु पर्दछ

१७			**कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन** **स्थानीय तहका पदाधिकारी सुविधा :** नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाँउ सभा तथा नगरसभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानूनबमोजिम हुने ब्यवस्था अनुसार सुदुरपश्चिम प्रदेश संसदले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ जारी गरेको छ । उक्त ऐनमा भएको ब्यवस्था अनुसार पालिकाबाट देहाय बमोजिम रु.१ करोड ९२ लाख ९२ हजार सुविधा वापत भुक्तानी भएको छ ।	

https://nams.oag.gov.np

सि सि न	विवरण	प्रमुख	उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष ११ जना	का पा सदस्य ८ जना	सभा सदस्य ३६ जना	जम्मा
१	बैठक भत्ता	१९०००।०	१९०००।०	२०९०००।०	१५२०००।०	३६०००।०	४३५०००
२	यातायात खर्च	०	२१००००।	५७७५००।०	०	०	७८७५००
३	टेलिफोन,मोबाइल	१४७०००।०	१२६०००।०	९२४०००।०	५८८०००।०	१८९००००।०	३६४३५००।०
४	पुस्तक,पत्रीका	१३६५००।	१०५०००।	९२४०००।०	५८८०००।०	१८९००००।	३६४३५००।०
५	समन्वय सहजीकरण	२१००००।	१८९०००।	१५०१५००।	१००८०००।०	३०२४०००।	५९३२५००।०
६	अतिथि सत्कार	२३१०००।	२१००००।	१८४८०००।	०	३७८०००।०	२६६७०००।०
७	खानेपानी/बिजुली	८४०००।०	७३५००।०	५७७५००।०	४२००००।०	७५६०००।०	१९११०००।०
८	चाडपर्व खर्च	२७५००।०	२५०००।०	१९८०००।०	८००००।०	२८८०००।०	६१८५००।०
	जम्मा	८५५०००।	९५७५००।	६७५९५००।	२८३६०००।०	७८८४०००।	१९२९२०००।०

१८ **आर्थिक सहायताः**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता चन्दा पुरस्कार एवं अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । कार्यालयले यो वर्ष औषधि उपचार शिर्षकबाट रु.२,००,०००।..., उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना शिर्षकबाट रु.७९९,८००।... आर्थिक सहायता उपलब्ध गराएको देखिएको छ । साथै विविध शिर्षक र सेवा तथा परामर्श शीर्षकबाट पनि आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । यस्तो सहायता उपलब्ध गराउने सम्वन्धमा नियन्त्रण गर्नु पर्दछ ।

१९ **अनुदान फिर्ता**

संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान वर्षभरी खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राप्त विवरण (सुत्रको अनुसूची १२ र २१) अनुसार २०७७ असार मसान्तमा देहायबमोजिमको अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेकोमा मिति २०७८।६।१८ मात्र फिर्ता गरेको छ। खर्च नभई बाँकी रहेको रकम समयमानै सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	बाँकी रकम
संघीय सरकार	शसर्त	३७९१५९६२२।०	३४९९३१०००।०	२९२२८६२२।०
	विषेश	२११००००००।०	१५४७१६८२।४१	५६२८३१७।५९
	समपुरक	१६६८४०००।०	५९८४४९७।७६	१०६९९५०२।२४
प्रदेश सरकार	शसर्त	५९१७०००।०	५४८९१७७।३०	४२७८२२।७०
	विषेश	५८००००००।०	५५१०६४१।६९	२८९३५८।३१
	समपुरक	६३७९०००।०	४५३००००।०	१८४९०००।०
	जम्मा	४३५०३९६२२।०	३८६९१६९९९।१६	४८१२२६२२।८४

२०			**नाफामूलक संस्थालाई अनुदान** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ वितरणमुखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्दछ । जसबाट नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्दैन ।यदि उपलब्ध गराउने हो भने पनि सार्बजनिक रुपमा निशुल्क वा न्युन शुल्कमा सेबा उपलब्ध गराउने सुनिश्चित हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष देहायअनुसारका २ नाफामूलक संस्थाको लागि रु ८ लाख ६४ हजार अनुदान उपलब्ध गराएका छन् ।तर त्यसबाट उपरोक्त बमोजिम सेबा प्रबाह हुने सुनिश्चित छैन ।	

सि नं	अनुदान पाउने संस्थाको नाम	प्रयोजन	अनुदान रकम
१११ १	पुष्पा पुष्प व्यवसाय फर्म	व्यवसाय प्रवर्द्धन	४८००००।०
२ २	पि एम वहुउद्देश्यीय वाख्रा तथा माछा पालन फर्म	वाख्रा पालन	३८४०००।०
	जम्मा		**८६४०००।०**

यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।

२१			**पूँजीगत बजेटमा चालु प्रकृतिका खर्च**	

पूँजी सृजना नहुने खालका वितरणमूखी तथा उपयोगिता नदिने खर्चलाई निरुत्साहित गर्दै स्थानीय तहले अधिकतम प्रतिफल दिने र पूँजीको निर्माण हुने एवम् उपयोगिता सिर्जना हुने गरी योजना छनौट तथा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने कार्यक्रम छनौट गरी पूँजीगत शीर्षकमा समावेश गरी सिमित स्रोतको उच्चतम प्रयोग गर्नुपर्दछ।यस स्थानीय तहले देहाय अनुसारका पूँजी निर्माणमा सहयोग नरहने, उत्पादनमा वृद्धि नगर्ने किसिमका खर्चलाई विभिन्न संघ संस्था, समूह, क्लव लगायतलाई कार्यक्रम र प्रस्तावको आधारमा पूँजीगत शीर्षकबाट रु. ५५९८७३०।०० भुक्तानी दिएको पाईयो।

सि.नं.	भौचर नम्बर मिति	प्रयोजन	रकम
१	२।२०७७।६।२६	वेवारिसे वालवालिका रेखदेख	७५७७५।००
२	१३।२०७७।७।३	कोभिड विरामीलाई खाना	९८४००।००
३	१४।२०७७।७।४	एम्वुलेन्स मर्मत	६६६२४।००
४	३३।२०७७।७।२६	तलब कम्प्युटर अपरेटर	१८०००।००
५	७७।२०७७।९।२३	सामुदायिक रेडियो सौगात एफ एमलाई	४८००००।००
६	७६।२०७७।९।२३	खेलाडी तथा प्रशिक्षकलाई खाना	२८०००।००
७	८७।२०७७।९।२४	खानेपानी पाइप वितरण	२८८०००।००
८	८०।२०७७।९।२३	सूचना प्रकाशन प्रचार प्रसार	५००००।००
९	८१।२०७७।९।२३	कोभिड औषधी लगायतका सामाग्री	७०००००।००
१०	८५।२०७७।९।२४	खेलकुद सामाग्री	८००००।००
११	४५।२०७७।९।३	कोभिडवाट सृजित संकट व्यवस्थापन	१०२००००।००
१२	५२।२०७७।९।१०	स्वास्थ्यकर्मीलाई भत्ता	१२०००।००
१३	५३।२०७७।९।१३	कृषकहरुलाई मिनिकिट वितरण	५०६४०।००
१४	२००।२०७७।११।।२	खेलकुद सामाग्री पोशाक	४८०००।००
१५	२०९।२०७७।१२।५	कम्प्युटर अपरेटरलाई तलब	१२००००।००
१६	२१५।।२०७७।१२।६	अपांग परिचयपत्र समितिको बैठक	१००००।००
१७	२१३।२०७७।१२।६	वडा नं ६ को प्रशानिक खर्च	१२००००।००

				१८	२१७।२०७७।१२।६	वडा नं १ को प्रशासनिक खर्च	१५६६७६।००			
				१९	२१९।२०७७।१२।२३	चालकलाई तलब	१५०००।००			
				२०	१२७।२०७७।१०।१९	कम्वल खरिद	२४१९१९।००			
				२१	१३१।२०७७।१०।२६	एम्बुलेन्स चालकको तलब	४५०००।००			
				२२	११४।२०७७।१०।१८	महिला सचेतना गोष्ठी	२८८०००।००			
				२३	११५।२०७७।१०।१८	महिला सचेतना गोष्ठी	२४०००।००			
				२४	११२।२०७७।१०।१८	वैठक भत्ता	२१८४०।००			
				२५	१७२।०७७।।११।२१	वडा ४ को प्रशासनिक खर्च	९९४००।००			
				२६	१७३।२०७७।११।२३	सामाजिक परिचालक यातायात संचार	२४०००।००			
				२७	१७५।२०७७।११।२३	सार्वजनिक निर्माणबाट मेशिनरी औजार	१६६१२५।००			
				२८	१८३।०७७।११।२२८	ओभरसियरलाई तलब	३९४९७।००			
				२९	१८४।२०७७।११।२८	चालकलाई तलब	१५०००।००			
				३०	१८६।२०७७।१२।१	गाडी मर्मत	१९५००।००			
				३१	१८७।२०७७।१२।१	हाजिरीजवाफ प्रतियोगिताका प्रपुरस्कार	५०००।००			
				३२	१८८।२०७७।१२।१	न्यायिक समिति व्यवस्थापन खर्च	१५८५५०।००			
				३३	१८९।२०७७।१२।१	महिला दिवस	१७००००।००			
				३४	१९०।२०७७।१२।२	मेयर कप क्रिकेट प्रतियोगिता	९६०००।००			
				३५	१९२।२०७७।१२।२	मोटरसाइकल विमा	१५१७१।००			

३६	२२८।२०७७।१२।२५	वडा ४ प्रशासनिक खर्च	७२०००।००
३७	२३५।२०७७।१२।२६	वडा २ को प्रशासनिक खर्च	५३४२४।००
३८	२४३।२०७८।१।७	नगरप्रमुखउपप्रमुख क्रिकेट प्रतियोगिता	४३७०००।००
३९	२४८।२०७८।१।१८	स्वास्थ्य स्वयंसेविका दैनिक भ्रमण खर्च	९६०००।००
४०	१२१।२०७७।१०।१८	दैवि प्रकोप राहत	१००००।००
४१	१५४।२०७७।११।२३	दैवि प्रकोप राहत	१५७०००।००
४२	१७१।२०७७।११।२३	भलिवल प्रतियोगिता सहयोग	१००००।००
४३	१७६।२०७७।११।२३	राहत वितरण	४४१८९।००
४४	५६४।२०७८।३।२४	आर्थिक सहायता	२००००।००
	जम्मा		**५५९८७३०।००**

यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।

२२

कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय

कर तथा शुल्क असुली – स्थानीयसरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर	900000.00	1304690.00	१४४.९६
घरजग्गा वहाल कर	2250000.00	918597.40	४०.८२
व्यवसाय कर	150000.00	0.00	०
वहाल विरौटी शुल्क	0	0	0
अन्य	1650000.00	2994621.60	१८१.४९
जम्मा	4950000.00	5217909.00	१०५.४१

पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझी परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।

२३ **असुली गर्न बाँकी आन्तरिक आय** १,४२३,३६४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्र्तगत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र आय ठेक्का बापत बक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले विगत र यो वर्ष बन्दोबस्त गरेको आन्तरिक आय सम्झौता तथा ठेक्कामा देहायअनुसार १४ व्यक्ति तथा व्यवसायिबाट रु.१४२३३६४।० असुल गर्ने बाँकी रहेको छ ।

सि.नं.	ठेकेदारको नाम	आय ठेक्काको नाम	सम्झौता रकम	दाखिला रकम	बाँकी रकम
१	दिपेन्द्र प्रसाद जोशि	दहत्तर वहत्तर	९०४०००।०	४०००००।०	५०४०००।०
२	सञ्जिव लाल शाह	पार्किङ्ग	१२४३००।०	७५०००।०	४९३००।०
३	देवु ठगुन्ना	सटर भाडा	०	०	८३०००।०
४	तारा चन्द	सटर भाडा	०	०	३५३१७६।०
५	लिला कुमारी रावल	सटर भाडा	०	०	३२५००।०
६	भवानी सिह खत्री	सटर भाडा	०	०	११०५००।०
७	प्रमानन्द भट्ट	सटर भाडा	०	०	२६०००।०
८	दौलत सि थापा	सटर भाडा	०	०	३८५००।०
९	किशन सि थापा	सटर भाडा	०	०	२६५००।०
१०	सुरज चन्द	वधशाला घर	०	०	११५८८८।०
११	श्याम राम लोहार	शौचालय	०	०	१२०००।०
१२	सिध्दराज	पवन दुत	०	०	२४०००।०
१३	उत्तमराज जोशि	सुदुर प	०	०	२४०००।०
१४	करन सि खत्री	महाकालि	०	०	२४०००।०
	जम्मा				१४२३३६४।०

उठ्नुपर्ने राजस्वको समष्टिगत लगत तयार गरी वास्तविक प्राप्तीको अभिलेख तयार गर्नुपर्ने र सोही अनुसार आयको लेखाङ्कन गरी उल्लिखित रकम सम्झौताअनुसारको व्याज तथा हर्जना समेत यकिन गरी असुल गर्नुपर्ने रु.

२४			**स्थानीय तहरूको विभाज्य कोष**	

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>प्रदेशहरुको आन्तरिक आय व्यावस्थापन गर्न बनेको कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा १५ मा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर शुल्क मानोरञ्जन कर लागतका शुल्क तथा करको सङ्कलनबाट उठेको शुल्क मध्ये साठी प्रतिशतले हुने रकम स्थानीयतहले स्थानीय सञ्चित कोषमा राखी चालिस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रुपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले बाडफाड गर्नुपर्ने बिभाज्यकोषको हिसाव राखेका छैनन।जसबाट अतिरिक्त बिज्ञापन, मनोरन्जन कर यर्थाथ असुलीका अभिलेख नहुदा बिभाज्यकोषको बारेमा एकिन हुन सकिएन । अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गरी बिभाज्यकोषको रकम बाडफाड गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२५</td><td></td><td></td><td>राजश्व वाँडफाँड-
स्थानीय तहले आर्थिक ऐन बमोजिम असुल गरेको देहाय अनुसारको रकम राजश्व वाँडफाँड गर्नुपर्नेमा नगरेको वा घटी बाँडफाँड गरेको पाइएकोले निम्नानुसारको रकम सम्बन्धित निकायलाई बाँडफाँड गरी पठाउनु पर्ने रु.
<table><tr><th>आय शीर्षक</th><th>सम्झौता रकम</th><th>संकलित रकम मु अ कर वाहेक</th><th>प्रदेशलाई पठाउनु पर्ने ४०प्रतिशत</th><th>पठाएको रकम</th><th>पठाउन बाँकी रकम</th></tr><tr><td>दहत्तर वहत्तर</td><td>८०००००।</td><td>४००००।०</td><td>१६००००</td><td>०</td><td>१६००००।०</td></tr></table></td><td>१६०,०००</td></tr>
<tr><td>२६</td><td></td><td></td><td>दहत्तर बहत्तर शुल्क
सुदुरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७६ को दफा ८(३) मा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर बहत्तरको संकलनमा अनुसुची ६ तोकीएको दरमा नघटने गरी शुल्क लगाईने र असूल गरीने उल्लेख छ । साथै उक्त ऐनमो दफा १२ मा यस ऐनमा उल्लेख गरिएको दरहरु आवश्यताअनुसार प्रदेश सरकारले मात्र परिवर्तन गर्ने सक्ने उल्लेख छ । जसअनुसार स्थानीय तहले ऐनमा तोकीएको भन्दा घटी हुने गरी दर निर्धारण तथा असूल गर्न सक्ने देखिदैन । वडा नम्बर ८ सेरा वगरवाट नदिजन्य पदार्थ निकाल्न आ ई ई प्रतिवेदन अनुसार वार्षिक २६२७५ घ मी दहत्तर बहत्तर सकलन गर्न सकिने उल्लेख छ ।उक्त व्यवस्था अनुसार प्रदेशले तोकेको न्युनतम दर रु ७५ का दरले हिसाव गर्दा वार्षिक रु १९ लाख ७० हजार ६७५ राजश्व सकलन हुने देखिन्छ । तर नगरपालिकाले आय अनुमान समेत नवनाई आय ठेक्का व्यवस्था गरेकोले न्युन राजश्व रु८०००००।० मात्र कवोल भई सम्झौता भएको छ । जसले गर्दा पालिकालाई प्राप्त हुने भन्दा रु ११ लाख ७० हजार ६७५ कम आम्दानी भएको छ । ऐनमा उल्लेख गरिएको दरहरु अनुसार राजश्व सकलन हुने गरी आय ठेक्का व्यवस्थापन हुनु पर्नेमा सो विपरित न्युनतम राजश्व समेत प्राप्त नहुने गरी ठेक्का व्यवसथा हुँदा कम राजश्व उठेको रु</td><td></td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>मुल्य अभिवृध्दि कर मुल्य–

अभिवृध्दि कर ऐन २०५३ को दफा १५(३) वमोजिम नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह वा नेपालस्थित अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था वा नियोग वा मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने वस्तुको कारोबार गर्ने सार्वजनिक संस्थानले मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तु वा सेवा बिक्री गर्दा कर असुल उपर गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । निम्नानुसारको आय ठेक्कामा सकलन भएको मुल्य अभिवृध्दि कर रकम मुल्य अभिवृद्धि कर शिर्षकमा दाखिला भएको पाईएन ।</td><td></td></tr>
</table>

आय शीर्षक	सम्झौता रकम	मुल्य अभिवृद्धि कर	**कैफियत**
दहत्तर बहत्तर	९०४०००।०	१०४०००।०	दाखिला नभएको
पार्किङ्ग शुल्क	१२४३००।०	१४३००।०	दाखिला नभएको
	जम्मा	११८३००।०	

२८			**संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम** **बढी भुक्तानी :** मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत ३ कर्मचारी अ.न.मि घाना पहरी, अ.न.मि विन्दु थापा, अहेव उत्तमराज भट्टलाई चाडवाड खर्च वापत रु. ३०००। का दरले रु. ९०००।बढी भुक्तानी भएकोमा सो रकम असुल गरी संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने, रू.	९,०००
२९			**बिल भरपाइ नपुगेकोः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्दा रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरेर मात्र लेख्नु पर्दछ। गो.भौ नं.२३७।२०७८।०२।१४ मा लोकेश सिंह ठगुन्नाले भुक्तानी लिएको खाजा तथा नास्ता बिलको रकम रु. १९८५०। रहेकोमा भुक्तानी खर्च भने रु २४२००। लेखेकोले बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धितबाट असूल गर्नुपर्ने रु.	४,३५०
३०			**बिल बेगर भुक्तानीः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम३९को उपनियम १०अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्दा रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरेर मात्र लेख्नु पर्दछ । गो भौ नं३७५।२०७८।०३।२० बाट रेडियो सेभेन स्टारलाई बिल बिजक बेगर रु२५०००.भुक्तानी दिएको रकम असुल गर्नुपर्दछ, रु	२५,०००
३१			**मू अ कर कट्टी** मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ (एक्काइसौं संशोधन) को नियम ६(ग) मा सरकारी निकाय वा नेपालसरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संघ संस्थाले ठेक्का सम्झौता वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा वापतको रकम सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने कर रकमको पचास प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामबाट सम्बन्धित राजस्व शीर्षकमा जम्मा गरी बाँकी रहने रकम मात्र भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।पालिकाले यो वर्ष निम्न आपूर्तिकर्तालाई सम्झौता रकमको भुक्तानी दिँदा पचास प्रतिशतले हुने मू.अ.कर रकम कट्टा नगरी पुरै रकम भुक्तानी दिएको देखिएकोले नियममा व्यवस्था भए बमोजिम उक्त रकम राजस्व शीर्षकमा जम्मा भएको वा कर रकम समायोजन भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	१८२,७८०

भौ नं र मिति	आपूर्तिकर्ताको नाम	विजक नं मिति	मु अ कर रकम	५०% मू.अ.कर
६५/२०७७-०९-०८	सञ्चार सरोकार नेपाल प्रा लि	५/२०७७-०९-६	३१३९५	१५६९७।०
१०८/२०७७-१०-१८	पुष्पाञ्जली ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	३४४/२०७७-१०-११	४२३२८	२११६४।०
३८०/२०७८-०३-२१	के वि ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	९७/२०७८-०३-१४	६९११४	३४५५७।०
३४२।२०७८।३।१९	दुर्गाशक्ति ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	४८/२०७८-०३-१४	३१५९०	१५७९५।०
	न पा पूजीगत			
६७।२०७७।९।२७	रणशैनी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	३।२०७७।९।७	२७६६४।००	१३८३२।००
१२९/०७७/१०/२७	शुसान्दिप कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	२।७७।१०।१८	५५३९६।००	२७६९८।००
१३७/०७७/१०/२७	वामन देवता क	१।०७७।६।३०	५१५००।००	२५७५१।००
	संघीय सशर्त		४८१८१।००	१४४५४।००
४०४।२०७८।३।२५	एफ आइ नेपाल	१२।७८।३।१५	२७६६४।००	१३८३२।००
		जम्मा		१८२७८०।०

३२			**गरीब पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम** **दोहोरो तलब भुक्तानीः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४१ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सुनिश्चित हुनुपर्ने विषय सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख छ जस अनुसार अनावश्यक रुपमा दोहोरो हुने गरी खर्च गर्न नहुने व्यवस्था छ ।गो भौ नं ३०७।२०७८।०३।२१ बाट गरीब पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण अन्तर्गतका ७ गणक तथा १ सुपरभाइजर सहित ७ कर्मचारीको ज्येष्ठ र असार महिनाको तलब दोहोरो भुक्तानी भएकोलेबढी भुक्तानी रकम सम्बन्धित कर्मचारीबाट असूल गरी सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु	६०४,९४०
३३			**बिल भरपाई भन्दा बढी भुक्तानीः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम३९(१०) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्दा रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गरेर मात्र लेख्नु पर्दछ । यस कार्यक्रममा गो भौ नं ३६०।२०७८।०३।१९ बाट कार्यालय सञ्चालन अन्तर्गत रु ३६५००। खर्च लेखेकोमा बिल भरपाई रु २९०००। को मात्र संलग्न भएकोले रु. ८५००। बढी भुक्तानी भएको छ ।बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धितबाट असुल गरी संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्दछ, रू.	८,५००

३४			**पारिश्रमिक कर कट्टी छुट** आयकर ऐन २०५८ को दफा ८(१) मा कुनै आय वर्षमा रोजगारीवाट प्राप्त गरेको पारिश्रमिक सो वर्षमा सो व्यक्तिको रोजगारीको आय मानी गणना गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था छ भने ८(२) मा रोजगारीवाट प्राप्त पारिश्रमिक गणनामा ज्याला, तलब, विदाको रकम, अतिरिक्त समय काम गरे वापतको रकम, शुल्क, कमिसन, पुरस्कार, उपहार, वोनस लगायतका कुराहरु समावेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले निम्नानुसारको स्वास्थ्यकर्मीलाई मासिक तलव भत्ताको अतिरिक्त जोखिम भत्ता भुक्तानी गरेकोमा सो भत्ता वापतको रकमलाई वार्षिक आयमा समावेश गरी कर गणना गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन ।अत नपुग कर सम्बन्धितबाट असूल गर्नुपर्ने रु....	२९,२३२.८

सिनं	कर्मचारीको नाम	पद	खुद आय	पारिश्रमिककरयोग्य आय	पारिश्रमिककर
1	परमानन्द भट्ट	सि.अ.हे.वअ	715600.69	245600.69	39120.1
2	दुर्गा दत्त जोशी	सि.अ.हे.वअ	731044.69	261044.69	42208.9
3	घनश्याम भट्ट	सि.अ.हे.वअ	731044.69	261044.69	42208.9
4	जय देब जोशी	सि.अ.हे.वअ	731044.69	261044.69	42208.9
5	चम्पक राज जोशी	सि.अ.हे.वअ	700156.69	230156.69	36031.3
6	तर्कराज भट्ट	सि.अ.हे.वअ	666164.05	196164.05	29232.8
7	महेश दत्त भट्ट	सि.अ.हे.वअ	931816.69	461816.69	82363.3
8	मदन राज जोशी	हेअ	500015.32	30015.32	3001
9	गोपिकृष्ण भण्डारी	हेअ	500015.32	30015.32	3001
10	निर्मला पन्त	हेअ	475819.72	5819.72	581
11	रोहीत प्रशाद भट्ट	हे.अ	536308.72	66308.72	6630.8
12	पुनम चन्द	हे.अ	475819.72	5819.72	581.9
13	द्रोपती वड्डु	सि.अ.न.मी	524210.92	54210.92	5421.0
14	भुवनेश्वरी भट्ट	सि.अ.न.मी	524210.92	54210.92	5421.0
15	सकुन्तला लुहार	सि.अ.न.मी	526674.04	56674.04	5667.4
17	दिपेन्द्र सिह धामी	अ.हे.व	490964.74	20964.74	2096.4
19	राजेन्द प्रशाद भट्ट	अ.हे.व	502380.43	32380.43	3238.0

20	लवदेव भट्ट	अ.हे.व	490964.74	20964.74	2096.4
26	डम्वर देव भट्ट	अ.हे.व	479549.05	9549.05	954.9
29	हिरा बोहरा	अ.न.मि	550869.64	80869.64	8086.9
30	कमला बूडाल	अ.न.मि	562967.44	92967.44	9296.7
31	दिपमाला भट्ट	अ.न.मि	523797.1	53797.1	5379.7
32	भागरथी खत्री	अ.न.मि	534730.66	64730.66	6473.0
34	दिपा लावड	अ.न.मि	479549.05	9549.05	954.9
					382256।२

कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ३५३०२३.४(परमानन्द भट्ट रु 39120.1,दुर्गा दत्त जोशी रु 42208.9,घनश्याम भट्ट रु 42208.9,जय देब जोशी रु 42208.9, चम्पक राज जोशी रु 36031.3, महेश दत्त भट्ट रु 82363.3,मदन राज जोशी रु 3001,गोपिकृष्ण भण्डारी रु 3001,निर्मला पन्त रु 581,रोहीत प्रशाद भट्ट रु 6630.8,पुनम चन्द रु 581.9,द्रोपती वडु रु 5421.0,भुवनेश्वरी भट्ट रु 5421.0,सकुन्तला लुहार रु 5667.4,दिपेन्द्र सिह धामी रु 2096.4,राजेन्द प्रशाद भट्ट रु 3238.0,लवदेव भट्ट रु 2096.4,डम्वर देव भट्ट रु 954.9,हिरा बोहरा रु 8086.9,कमला बूडाल रु 9296.7,दिपमाला भट्ट रु 5379.7,भागरथी खत्री रु 6473 र दिपा लावड रु 954.9) मिति २०७९/०१/१६ मा फछर्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।

३५ **रितपूर्वकको कर विजक:** २१,५६७

मूल्य अभिवृद्धिकर नियमावली, २०५३ को नियम १७ (१) अनुसार मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको व्यक्तिले कुनै वस्तु वा सेवा आपूर्ति गर्दा कर अधिकृतले स्वीकृत गरेदेखि वाहेक प्रापकलाई अनुसूची ५ र ५(क) बमोजिमको ढाँचामा कर बिजक दिनुपर्ने व्यवस्था छ ।गो भौ नं ३७७।२०७८।३।२० बाट पालिकाले रु. २२१२। का दरले ७५ थान ल्यापटप रन्शनी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्ससँग बिजक नं १५।२०७८।०३।१७ बाट खरिद गर्दा जारी गरेको बिजक रितपुर्वक नरहेको(बिजक नं हातले लेखेको)अवस्थामा रु १६५९००। को १३ प्रतिशतले हुने मु अ कर रकम रु २१५६७। भुक्तानी दिएको देखिएकोले सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा दाखिला गरेको र कारोवार अंक समेत खुल्ने गरी मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने, रु.....

३६ **राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम** १५१,८२२

यस कार्यक्रम अन्तर्गत तोकिएका विद्यालयहरुमा तोकिएको भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तथा विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान शीर्षकमा गो भौ नं ३६७।२०७८।०३।१९ बाट रु. १५१८२२। खर्च लेखेको छ ।खर्चको स्पष्ट तेरिज संलग्न नभएको, खर्चका बिलहरु वास्तविक नभइ छायाँ प्रति संलग्न गरेको, भुक्तानी पाउनेमा कृष्णानन्द भट्टले कुन प्रयोजनमा भुक्तानी

			बुझेको उल्लेख नभएकोले सो खर्च वास्तविक मान्न नसकिएको रु...	
३७			**अग्रिम आय करः** आयकरऐन, २०५८कोदफा८८र८९माभुक्तानीमाअग्रिमकरकट्टागर्नुपर्नेव्यवस्थाछ।मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत गो भौ नं २६२।२०७८।०२।२३ बाट मेगा मेडिसिन सप्लायर्सबाट रु १५००००। को औषधी खरिदमा १.५ प्रतिशतका दरले हुने रु. २२५०। अग्रिमआय करकट्टा नगरी भुक्तानी गरेकोमा उक्त रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रू...	२,२५०
३८			**खेलकुद कार्यक्रम आयोजना** गो भौ नं १९१।२०७७।१२।२६ बाट वडा स्तरीय मेयर कप पुरुष भलिबल प्रतियोगिता, २०७७ आयोजना गरे वापत डम्मरराम टाटालाई रु ५८३२५०। भुक्तानी गरेको छ। पालिकाले खेलकुद कार्यक्रम आयोजना गरे वापत सो रकम भुक्तानी गरेको जनाएता पनि उक्त खेलकुद कार्यक्रमको सहभागीको नामावली, आयोजक, कार्यक्रम स्थल ,समयतथा खेल तालिका सम्बन्धी विवरण तथा फोटो सहितको कार्यक्रम प्रतिवेदन उपलब्त्र नभएबाट सो कार्यक्रम भए नभएको एकिन हुन नसकेकोले खेलकुद कार्यक्रम सम्पन्न भएको यथोचित प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा भुक्तानी लिनेबाट असूल गर्नुपर्ने रु.	५८३,२५०
३९			**राजस्वा बांडफांड आन्तरिक श्रोत तथा प्रदेश राजस्व बांडफांड (नपा चालुखर्च)** **पारिश्रमिक करः** आयकर ऐन २०५८ को दफा ८ मा प्राकृतिक व्यक्तिको आय वर्षको पारिश्रमिक गणना गर्दा तलब भत्ता लगायतका रोजगारीका सम्वन्धमा गरिएका सबै प्रकारका भुक्तानी समावेश गरिने र कुल करयोग्य आयबाट छुट तथा कट्टा गर्न पाउने रकम कट्टा गरी बांकी करयोग्य आयमा दफा ८७ अनुसूची १ बमोजिम पारिश्रमिक कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष भुक्तानी भएको पारिश्रमिक तथा सुविधा गणना गर्दा पाउने छुट कट्टि गरी तत्पश्चात् देहायका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको निम्नानुसार पारिश्रमिक करयोग्य आय भएको तर भुक्तानी भएको रकममा पारिश्रमिक कर कट्टि नगरेकोले निम्नानुसार पारिश्रमिक कर असूल गरी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु.....	१७,५३७

पदाधिकारीको नाम	पारिश्रमिक करयोग्य आय	लाग्ने पारिश्रमिक कर
नगर प्रमुख नरेन्द्र सिंह थापा	३९५००।००	३५००
उपप्रमुख मीना चन्द	९७०००।००	९७००
प्र प्र अ गणेश सिंह ऐरी	१२०१८६।००	१४०३७
अ आठौं विक्रम बहादुर चन्द	१०९१०३।००	११८२०
ले अ उद्धवदेव भट्ट	१४२७४२।००	१८५४८
अ आठौं नविन चन्द्र पाण्डे	१०४०१५।००	१०८०३
अ छठौं सन्जित गृहतराज	३१२८२।००	३१२८
अ छठौं भिम सिंह मौनी	४३०४२।००	४३०४
जम्मा		57292

कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ५०२००.०(उपप्रमुख मीना चन्द रु ९७००,अ आठौं विक्रम बहादुर चन्द रु ११८२०,ले अ उद्धवदेव भट्ट रु १८५४८,अ आठौं नविन चन्द्र पाण्डे रु १०८०३,अ छठौं सन्जित गृहतराज रु ३१२८ र अ छठौं भिम सिंह मौनी रु ४३०४) मिति २०७९/०१/१६ मा फछ्र्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।

४० **सामाजिक सुरक्षा करः** २०,०३५

आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८ अनुसार कुनै व्यक्तिले प्राप्त सबै प्रकारका भुक्तानी निजको आयमा समावेश गरी दफा ८७ अनुसूची १ मा उल्लिखित दर अनुसार पहिलो छुट पारिश्रमिक आयमा १ प्रतिशत सामाजिक सुरक्षा कर कट्टि गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।कार्यरत सवै ५७ पदाधिकारीहरुको सुविधा दिएको वार्षिक आयमा सामाजिक सुरक्षा कर कट्टि भएको नदेखिएकोले सामाजिक सुरक्षा कर असूल गरी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु

अवधि	मासिक	सा सु कर लाग्ने रकम	५७ जनाको १ प्रतिशतले हुने रकम
२०७६ कार्तिकदेखि २०७८ असारसम्मको भुक्तानी	१८०२८,५००।००	४५००००।००	२५६,५००।००

			कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको रु २३६४६५.० मिति २०७९/०१/१६ मा फछ्र्योट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।	
४१			**दोहोरो भुक्तानी** भौ नं ४४९।०७८।३।११ बाट नगर प्रमुख श्री नरेन्द्र सिंह थापाको पेश्की रु ७७०००। नगर प्रमुखको २०७८ वैशाख र जेष्ठको सुविधा वापत भनी फछ्र्योट गरेको छ । भौ नं ३६७।०७८।१।१७ बाट ५७ जना सबै पदाधिकारीहरुको २०७८ वैशाख महिनाको सुविधा रु ८६८५००। खर्च लेख्दा नगर प्रमुखले पाउने सुविधा समेत समावेश गरी खर्च लेखेको देखिएकोले २०७८ वैशाख महिनाको दोहोरो परेको सुविधा असूल गर्नुपर्ने रु **कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ३८०००.० मिति २०७९/०१/१६ मा फछ्र्योट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।**	५००
४२			**भौ नं ५३७।०७८।३।२८** भौ नं ५३७।०७८।३।२८ बाट वडा नं १ को लागि करारमा नियुक्त जेटिए केशव वहादुर क्षेत्रीको रु ४५०००।– र कअ सुरेन्द्रप्रताप भट्टको रु ५४०००।– २०७८ बैशाखदेखि असारसम्मको तलव खर्च नियमानुसार बैंक खातामा जम्मा गर्नु पर्नेमा नगद बुझेको प्रमाण पेश नभएको रु	९९,०००
४३			**भौ नं ५४१।०७८।३।२९** भौ नं ५४१।०७८।३।२९ बाट से १ ग ९० JCB को लागि आवश्यक सामान भनी ११ आइटम कन्फर्मेशन अर्डरको आधारमा रु १०००००। खर्च लेखेकोमा गर्तौला अटोवर्क सप कैलालीबाट १२ केजी ग्रीजको रु ९३६०।– को मात्र सक्कल विल पेश भएकोले विल विजक वेगर बढि खर्च लेखेको अनियमित रु	९०,६४०
४४			**कर दाखिला** भौ नं ५५५।०७८।३।३० बाट विभिन्न भुक्तानीहरुमा पटक पटक कट्टि भएको पारिश्रमिक कर सामाजिक सुरक्षा कर अग्रीम कर वहाल कर (सि नं ८४ सम्मको जोड) रु १५३०४३। राजस्व दाखिला गरेकोमा सो को प्रमाण स्वरुप राजस्व दाखिला गरेको बैंक भौचर संलग्न नभएको रु	१५३,०४३
४५			**भौ नं ५४६।०७८।३।२९** भौ नं ५४६।०७८।३।२९ बाट हसचा प्रकाश दत्त वडुको निवेदन अनुसार निजको जीप म १ ज ३३९ भाडामा लिएको भाडा रु ७५०००। सेवा तथा परामर्श शिर्षकबाट खर्च लेखेकोमा गाडि भाडामा लिएको संझौता पेश भएन भने कुन महिनाको भाडा भुक्तानी भएको हो स्पष्ट नहुनुको साथै शिर्षक फरक गरी खर्च लेखेको अनियमित रु	७५,०००
४६			**भौ नं ५६२।०७८।३।३०** भौ नं ५६२।०७८।३।३० बाट नगर प्रमुख नरेन्द्र सिंह थापाको पदाधिकारी अन्य सुविधा रु ३८५००। पेश्की फछ्र्योट गरेको फांटवारीमा उपहार गेष्ट हाउसको मिति २०७८।३।२ को विलमा उल्लेख भए वमोजिम खाना कोठाको रु ३८२२०। पेश भएको छ । के कुन प्रयोजनको लागि सो खर्च भएको हो नखुल्नुको साथै फरक खर्च शिर्षकबाट पेश्की फछ्र्योट गरेको अनियमित रु	

			कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ३८५००.० मिति २०७९/०१/१६ मा फछ्यौंट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।	
४७			**योजना वेगर खर्च** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा २४ बमोजिम गाउंपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीय स्तरको विकासका लागि आवधिक वार्षिक रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । साथै वडाबाट आवश्यकताको पहिचान गरी छनौट भएका योजनाको लागि लागत अनुमान स्वीकृत भए पश्चात् उपभोक्ता समितिसंग संझौता गरी काम सम्पन्न भएपछि प्राविधिक नापजांच, मूल्यांङ्कन गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र योजना सम्वन्धित उपभोक्तालाई हस्तान्तरण हुनुपर्नेमा योजना छनौट नै नगरी भौ नं १६०।०७७।९।५ बाट पालिकाले वडा नं १ को स्थानीय वासीहरुको माग बमोजिम खानेपानी पाइप खरिद गरी वितरण गरेको भनी विविध शिर्षकबाट रु ४९४३७५।... खर्च लेखेको देखियो । विभिन्न एमएम का ७००० मिटर पाइप खरिद गरी २० जनालाई १०० देखि ५०० मिटरसम्म वितरण गरेको भर्पाइ संलग्न गरी खर्च लेखेको देखिएकोले उपरोक्त नियमको कार्यान्वयन नभएको साथै खर्च शिर्षक फरक पारी खर्च लेखेको अनियमित रु ...	४९४,३७५
४८			**सशर्त अनुदान तर्फ** **तोकिएको कार्यक्रम भन्दा बाहिर खर्च :** सरकारद्वारा तोकिएको कार्यक्रम संचालन गर्न स्थानीय तहलाई दिइने सशर्त अनुदान तोकिएकै कार्यक्रममा खर्च हुनु पर्दछ । पालिकाले देहाय अनुसार तोकिए भन्दा फरक कार्यक्रममा खर्च गरेको देखिएकोले अनियमित देखिएको रु	११३,१०८

गो भौ र मिति	तोकिएको कार्यक्रम	खर्च गरेको कार्यक्रम	
४८०।२०७८।३।३०	विद्यार्थीको लागि दिवा खाजा	अनुगमन भत्ता	५००००।००
४४६।२०७८।३।२८	सामुदायिक विद्यालयका छात्रालाई निशुल्क स्यानीटरी प्याड	दैनिक भ्रमण खर्च	६३१०८।००
जम्मा			**११३१०८।००**

४९			**कट्टा भएको राजस्व दाखिला नभएको** आय कर ऐन अनुसार श्रोतमा कट्टा गरेको अग्रिम कर तोकिएको समयमा राजस्व दाखिला हुनु पर्दछ । पालिकाले देहाय अनुसार कट्टा गरेको कर राजस्व दाखिला गरेको नदेखिएकोले दाखिला हुनुपर्ने रु	१२२,१७२

विवरण	दाखिला हुनुपर्ने कर
मर्मत संभार कोषा खाता	५३४९३।००
कर्मचारी कल्याणकारी कोष खाता	६८६७९।००
	१२२१७२।०

५०

समानीकरण अनुदानबाट शिक्षकको तलब भत्ता

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई स्वीकृत दरबन्दी भित्रका शिक्षकको तलब भत्ता बापत सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । साविकको जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका र कुनै पनि दरबन्दी तथा राहत अनुदान कोटा प्राप्त नगरेका विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापन गर्ने गरी शैक्षिक सत्र २०७७ का लागि सहयोग अनुदान दिन सकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले स्वीकृत दरबन्दी बाहिर विभिन्न विद्यालयहरुमा ८० जना नगर शिक्षक नियुक्त गरी वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु ६७६४९०८।०० तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाईयो ।यस्तो खर्चमा नियन्त्रण हुनु पर्दछ ।

५१

भरपाई नरहेको: ८३३,५५२

प्रदेश सरकार आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०७६ को नियम ३७ अनुसार खर्चको विलभरपाई सहितको लेखा राख्नु पर्दछ । पालिकाले गरेको देहाय अनुसारको भुक्तानीमा संवन्धितले रकम तथा सामाग्री बुझेको भरपाई रहेको देखिएन । संवन्धितले रकम तथा सामाग्री बुझेको भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु

गो भौ र मिति	कार्यक्रम र विवरण	रकम
४०५।०७८।३।२५	वहुक्षेत्रीय पोषण १००० दिने आमाहरुलाई तरकारी मिनिकिट ७५० थान	२५००००।०
४०६।०७८।३।२५	लघु उद्यम मोडेलमा नयाँ उद्यम सृजना सिलाई मेशिन र कैची ७।७ थान हजारी र गार्डन पाइप २५।२५ थान हाते मेशिन र डिरिल मेशिन २।२ थान	४१४११७।०
४०९।०७८।३।२५	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण मह काढ्दा प्रयोग हुने ६ प्रकारका सामान	५४३३५।००
४४९।०७८।३।२८	न पा भित्र १३ झो पु का हेरालुलाई	७८०००।००
४८३।२०७८।३।३	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएक उद्यमीहरुलाई ५ सिलाई मेशिन र २ आरण खरिद	८६०००।००
जम्मा		**८३३५५२।०**

५२

नगरपालिका पुँजिगत

			सुरक्षित आवास कार्यक्रम : गो भौ नं ५०१।२०७८।३।३० सुरक्षित नागरिक आवास कार्यान्वयन कार्यविधी २०७५ को दफा ४ मा सुरक्षित नागरिक आवासको लागि छनौट भएको लाभग्राहीहरुले संबन्धित स्थानीय तहले सिफारिश गरेको बैंकमा खाता खोली सम्झौता अनुसारको रकम अनुदान प्राप्त गर्न सक्ने उल्लेख छ । जिल्ला समन्वय समिति प्रमुखको अध्यक्षतामा वसेको बैठकद्वारा प्राथमिकरण गरी जस्तापाताको लागि ५२ जनालाई जस्ता पाता खरिद गर्न सहयोग उपलब्ध गराउने निर्णय भएको छ। पालिकाले उक्त सहयोग रकम उपलब्ध गराउन लाभग्राहीहरुलाई बैंक खाता नखोलाई कार्यपालिका सदस्य डम्मर राम टमटालाई सहयोग वितरणको लागि रु १५२००००।०० पेश्की उपलब्ध गराएको नियमसम्मत नदेखिएको रु **कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको रु १५२००००.० मिति २०७९/०१/१६ मा फछर्यौट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।**	
५३			**प्रयोजन नखुलेको खर्च** गो भौ नं ५६।२०७७।९।१६ प्रदेश सरकार आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम ३७ मा विकास योजना तर्फ योजनाको सर्भे, डिजाइन, लागत अनुमान तथा कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृत गराई निर्धारित बजेट नियमानुसार खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले शहिद दशरथ चन्दत ग्रामीण सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत विनियोजित बजेट मध्ये रु १९२०००।०० को २०, ३२ र ४० एमएमका ४३५५ रनिङ मिटर एच डी पाइप खरिदको विल भुक्तानी गरेकोमा ति पाइपहरु कुन योजना र कहाँ प्रयोग भए प्रयोजन नखुलेको रु	१९२,०००
५४			**कार्य प्रगति प्रतिवदेन नरहेको** गो भौ नं ६९।२०७७।९।१७ दिएको अनुदानको सम्वन्धमा प्रगति तथा अनुगमन प्रतिवेदन पेश हुनुपर्दछ ।पालिकाले शहिद दशरथ चन्द ग्रामीण सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत पुष्पा पुष्प व्यवसाय फर्मलाई पुष्प व्यवसाय प्रवर्द्धनको लागि रु ४८००००।०० उपलब्ध गराएकोमा सोको प्रगति तथा अनुगमन प्रतिवेदन नरहेको रु	४८०,०००
५५			**प्रकोप व्यवस्थापन कोष** **कर दाखिला नभएको** – विभिन्न मितिमा भुक्तानी हुंदा कट्टि गरेको विभिन्न करहरु बैंक नगदी कतावको विविध महलको क्रेडिटमा जम्मा भएको कुल कर रु २२०१२९।– २०७८ असार मसान्तसम्म पनि राजस्व दाखिला नभै कोष मौज्दातमै रहेको छ । आयकर ऐन २०५८ अनुसार कट्टि कर अर्को महिना भित्र राजस्व दाखिला गर्नु पर्नेमा नगरेको रु	२२०,१२९
५६			**टुक्रा खरिद** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ८(२) बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा गरी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । भौ नं २१।०७७।७।२२ बाट पालिकाले निम्नानुसार म्याट्रेस, तकिया, वेडसिट सहितको ५० थान फोल्डिङ्ग वेड तथा मास्क, स्यानिटाइजर, स्प्रे खरिद गरेकोमा खरिद आदेश, माग फाराम, जिन्सी दाखिला वेगर खरिद गरेको देखिएको साथै प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी खरिद गरेको अनियमित रु …	१,४८४,२५५

विक्रेता	विजक नं र मिति	रकम	विवरण
सर्जिकल इण्डष्ट्री नेपाल	०१२ ०७७।७।१९	४९५५०५	मास्क, स्यानिटाइजर, स्प्रे २ कार्टुन
टि आर सप्लायर्स	१२८ ०७७।७।१९	४९४३७५	म्याट्रेस, तकिया, वेडसिट सहितको ५० थान फोल्डिङ्ग वेड
ओजसेस्वी आउट सोर्सिङ्ग सेन्टर	७ ०७७।७।१९	४९४३७५	म्याट्रेस, तकिया, वेडसिट सहितको ५० थान फोल्डिङ्ग वेड
जम्मा		१४८४२५५	

५७			**पेश्कीः** सुदूरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ नियम ८० अनुसार सरकारी कामकाजको निमित्त एक आर्थिक वर्षमा गएको पेश्की रकम सोही आर्थिक वर्षमा फर्छ्यौट हुन नसकेमा कार्यालय प्रमुखले त्यसरी फछ्र्यौट हुन बांकी रहेको पेश्की रकमको नाम नामेसी सहितको के के वापत पेश्की गएको हो सो समेत खुलाई जिम्मेवारी अर्को आर्थिक वर्षमा सारी प्रमाणित गर्नु पर्ने उल्लेख छ । आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फर्छ्यौट नभएको पेश्की नियमानुसार असूल फछ्र्यौट हुनुपर्ने रु	८,९८४,३१७

पेश्कीको विवरण	नाम	रकम
राजश्व बाँडफाँड	डम्वर सिह थापा राजश्व	३२५०००।००
प्रकोप व्यवस्थापन	विनोद वहादुर चन्द	१०००००।०
सघिय सरकार शसर्त	मणीलेक मा वि गुरुखोला	३५२१४२।०
	गणेशस्थान आ वि अला	३८७१९५।०
	वोताल खोदाई प्रा वि सिल्लेक	३८७१९५।०
	श्री आ वि बरकुराली	२७९७७२।०
	जगन्नाथ आ वि हल्लेक	३४२५४४।०
	कालिका मा वि थालिगाढा	९४५९१३।०
	दशरथ चन्द मा वि	१७२८०००।०
	डम्मरराम टमटा	२२०००००।०
	दानेश्वर मा वि बाराकोट	५७४५३५।०
	गुरुकुल मा वि शेरा	१३०७९५।०
	मिलामनाथ आ वि कुडिभिडा	३३१८२६।०
	शोभा मा वि देउमडा	१७२८०००।०
	सगम निर्माण सेवा	४३८०००।०

समानिकरण अनुदान	गजेन्द्र सिह रावल	२७५०००।०
	भुवन भट्ट	५०००००।०
	खेतपाताल वुडरोडा खा पा यो	१५८४००।०
	जम्मा	**१११८४३१७।०**

कार्यालयको प्रतिकृया उपर कारवाही हुँदा यस बुँदामा रहेको डम्मरराम टमटाको रु २२०००००.० मिति २०७९/०१/१६ मा फछ्यौंट भएकोमा NAMS digitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागि यहाँ दर्साइएको हो ।

५८

अनुगमन तथा सम्परीक्षण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्यौंट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्यौंट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा भई सम्परीक्षण भई गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ ।

गत वर्षसम्मको बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (C=A-B)
३३९८२५		३३९८२५

५९

अद्यावधिक बेरुजु

यस पालिकाको २०७७।७८ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	यो वर्ष कायम बेरुजू(C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
३३९८२५	०	२२५८७		३६२४१२